EUROPOS AUDITO RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2017 m. rugsėjo 28 d.

ES finansinės ataskaitos yra teisingos ir nešališkos, o netvarkingų išlaidų dalis 2016 m. toliau mažėjo, – teigia ES auditoriai

Naujojoje Europos Audito Rūmų metinėje ataskaitoje pažymima, kad įvertintas mokėjimų iš ES biudžeto klaidų lygis stabiliai mažėjo. Maždaug pusėje audituotų 2016 m. ES išlaidų klaidų lygis nesiekė 2 % reikšmingumo ribos. Tuo remdamiesi auditoriai pateikė tik sąlyginę, o ne neigiamą nuomonę dėl 2016 m. mokėjimų. Tai pirmoji sąlyginė nuomonė, kurią jie pateikė nuo 1994 metų, kai buvo pradėtas teikti metinis patikinimo pranešimas. Be to, auditoriai pateikė palankią nuomonę dėl 2016 m. ES finansinių ataskaitų patikimumo, arba „jas patvirtino“, kaip tai buvo daroma kasmet nuo 2007 metų. 2016 m. klaidų lygis pajamose nebuvo reikšmingas.

Įvertintas klaidų lygis ES išlaidose 2016 m. buvo 3,1 %, palyginti su 3,8 % 2015 metais ir 4,4 % 2014 metais.

„Teisės į išmokas“, mokamas už tam tikrų specialių sąlygų laikymąsi, sudaro apie 49 % ES išlaidų – klaidų lygis jose sudarė mažiau nei 2 %. Jos apima tiesioginę pagalbą ūkininkams, stipendijas studentams ir tyrėjams bei personalo išlaidas. Srityje „Gamtos ištekliai: rinkos ir tiesioginė parama“ įvertintas klaidų lygis sudarė 1,7 %, o „Administravimo“ srityje – 0,2 %.

Tačiau aukšti klaidų lygiai nustatyti „kompensacijų mokėjimuose“, atliekamuose grąžinant lėšas. Srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ įvertintas klaidų lygis buvo 4,8 %, o srityje „Gamtos ištekliai: kaimo plėtra, aplinka, klimato politika ir žuvininkystė“ jis buvo 4,9 %.

„Šių metų sąlyginė nuomonė atspindi reikšmingą teigiamą poslinkį ES finansų srityje, – **pareiškė Europos Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne**. – *Ateityje naujai įvertinsime, kaip mes audituojame ES biudžetą. Labiau atsižvelgsime į vidaus kontrolės priemones Europos Komisijoje ir valstybėse narėse tam, kad galėtume geriau skatinti atskaitomybę ir toliau gerinti ES finansų valdymą. Taip pat daugiau dėmesio skirsime veiksmingumui, kad galėtume užtikrinti mūsų piliečiams, jog jų pinigai panaudojami naudingai.“*

Valstybių narių ir Komisijos veiksmais bendras įvertintas klaidų lygis buvo sumažintas 1,2 %. Tačiau buvo pakankamai informacijos, kad būtų galima užkirsti kelią daugeliui klaidų arba jas aptikti ir ištaisyti. Jei šia informacija būtų pasinaudota teisingai, – teigia auditoriai, – srityse „Ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos politika“, „Gamtos ištekliai“ ir „Europos vaidmuo pasaulyje“ klaidų lygiai butų buvę mažesni už 2 % reikšmingumo lygį. *„Tai reiškia, kad nereikalingos papildomos kontrolės priemonės, bet kad turi būti tinkamai panaudojama esama kontrolė,“* – pareiškė **Pirmininkas K.H. Lehne.**

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos metinės ataskaitos pagrindines mintis.
Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Auditoriai patvirtina, kad Europos Komisijos ataskaitos dėl atitikties taisyklėms dauguma atvejų atitinka jų pačių rezultatus. Tačiau jie rekomenduoja Komisijai daugiau dėmesio skirti veiksmingumui ir supaprastinti jo matavimo priemones, atsižvelgiant į gerąją tarptautinę praktiką.

Galiausiai auditoriai įspėja, kad bendra suma mokėjimų, kuriuos ES privalo atlikti iš būsimų biudžetų (nepanaudoti įsipareigojimai, pranc. *reste à liquider* – t.y. „likviduotini“ – arba *RAL*) 2016 m. buvo didesni nei bet kada ir sudarė 238,8 milijardo eurų. Šių vėluojančių sumų išmokėjimas ir naujų vėlavimų išvengimas turėtų būti prioritetai planuojant ES išlaidas laikotarpiu nuo 2020 metų, – teigia auditoriai.

Pastabos leidėjams:

Europos Audito Rūmai yra nepriklausoma Europos Sąjungos audito institucija. Jų audito ataskaitos ir nuomonės yra labai svarbi ES atskaitomybės grandinės sudėtinė dalis – jos naudojamos, reikalaujant atskaitomybės iš tų, kurie yra atsakingi už ES biudžeto valdymą. Visų pirma tai Europos Komisijos, bet taip pat ir kitų ES institucijų ir įstaigų atsakomybė. Tačiau maždaug dviejų trečdalių – daugiausia gamtos išteklių ir sanglaudos – išlaidų atveju šią atsakomybę Komisija dalijasi su valstybėmis narėmis.

2016 m. ES išlaidos sudarė 136,4 milijardo eurų arba apie 267 eurus kiekvienam piliečiui. Šios lėšos sudaro apie 1 % ES bendrųjų nacionalinių pajamų ir apie 2 % visų ES valstybių narių visų viešojo sektoriaus išlaidų. 2016 m. didžioji pinigų dalis buvo skirta gamtos ištekliams (57,9 milijardo eurų), sanglaudai (35,7 milijardo eurų) bei augimui ir darbo vietoms (15,2 milijardo eurų).

Kiekvienais metais auditoriai tikrina ES finansines ataskaitas ir pateikia savo nuomonę dviem klausimais: ar finansinės ataskaitos yra teisingos ir patikimos ir kokiu mastu galima įrodyti, kad pinigai buvo gauti arba išleisti neteisingai (kitaip sakant, ar išlaidos buvo teisėtos ir tvarkingos). Jie testuoja operacijų imtis, siekdami gauti statistiškai pagrįstus įverčius, parodančius, kokiu mastu pajamos ir įvairių sričių išlaidos yra paveiktos klaidų. Jie nustato įvertintą klaidų lygį palyginti su 2 % reikšmingumo riba, kurią viršijus pajamos ir išlaidos laikomos netvarkingomis.

„Palanki“ nuomonė reiškia, kad skaičiai atspindi teisingą ir nešališką vaizdą ir atitinka finansinės apskaitos taisykles. „Sąlyginė“ nuomonė reiškia, kad auditoriai negali pateikti palankios nuomonės, tačiau nustatytos problemos nėra paplitusios. „Neigiama“ nuomonė reiškia plataus masto problemas.

Nuo 2007 metų auditoriai teikė palankią nuomonę. Tačiau nuo 1994 m. iki šiol jų nuomonė dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo buvo neigiama kiekvienais metais.

Įvertintas klaidų lygis nėra sukčiavimo, neefektyvumo ar iššvaistymo matas. Tai įvertis pinigų, kurie neturėjo būti sumokėti iš ES biudžeto, nes buvo panaudoti nesilaikant galiojančių taisyklių. 2016 m. iš maždaug 1000 audituotų operacijų auditoriai nustatė 11 įtariamo sukčiavimo atvejų (2015 m.: 12). Šie atvejai buvo perduoti ES kovos su sukčiavimu tarnybai OLAF.

Metinę ataskaitą dėl ES biudžeto, metinę ataskaitą dėl Europos plėtros fondų ir apibendrinantį dokumentą „2016 m. ES auditas trumpai“ galima rasti čia: http://www.eca.europa.eu/lt/Pages/AR2016.aspx